

NVAO NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

WO-MASTER EDUCATIEVE MASTER

PRIMAIR ONDERWIJS

Erasmus Universiteit Rotterdam

ADVIESRAPPORT

18 november 2021

Inhoud

1	Procedure TNO.....	3
2	Nieuwe opleiding.....	4
2.1	Algemene gegevens.....	4
2.2	Profiel.....	4
2.3	Panel.....	4
3	Oordeel.....	5
4	Sterke punten.....	7
5	Aanbevelingen.....	8
6	Beoordeling.....	9
6.1	Standaard 1: Beoogde leerresultaten.....	9
6.2	Standaard 2: Onderwijsleeromgeving.....	10
6.3	Standaard 3: Toetsing.....	13
6.4	Beoordeling studieduurverlenging.....	16
6.5	Graad en CROHO-onderdeel.....	16

1 Procedure TNO

Het succesvol doorlopen van een procedure toets nieuwe opleiding (TNO) is een voorwaarde voor erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO). Pas na deze kwaliteitstoets kan de instelling de bij de opleiding behorende wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's afgeven.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een (online) locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen *peers* vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn opvraagbaar bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals beschreven in het Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2019, nr. 3198). Over de standaarden geeft het panel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel alsook de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze toetsing een tijdelijke NVAO-procedure.

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instellingen	: Erasmus Universiteit Rotterdam,
Opleiding	: wo-master Educatieve Master Primair Onderwijs
Variant(en)	: voltijd
Graad	: Master of Science
Afstudeerrichtingen	: niet van toepassing
Locatie	: Rotterdam
Studieomvang	: 120 EC ²
CROHO ³ -onderdeel	: onderwijs

2.2 Profiel

De nieuwe opleiding Educatieve Master Primair Onderwijs (EMPO) is een academische masteropleiding die startbekwame en bevoegde leraren voor het primair onderwijs opleidt. De opleiding streeft naar het opleiden en behouden van excellente leraren voor de grote stad.

Het programma is tot stand gekomen in samenwerking tussen de Erasmus School of Social and Behavioural Sciences (EUR-ESSB) en het Nederlands Instituut voor Onderwijs en Opvoedingszaken (NIVOZ). NIVOZ is een organisatie die zich richt op het ondersteunen en versterken van leraren, schoolleiders en professionals in de uitvoering van hun pedagogische opdracht.

De EMPO-opleiding wordt ondergebracht in de faculteit ESSB, een van de zeven faculteiten van de EUR. ESSB biedt vijf bacheloropleidingen, vijf initiële masteropleidingen en een post-initiële masteropleiding aan.

2.3 Panel

Samenstelling

1. Prof. dr. Theo Wubbels (*voorzitter*);
2. Drs. Liesbeth Van den Berg-Hardenbol;
3. Drs. Karin van Weegen MPM;
4. Prof. dr. Adrie Visscher;
5. Bas Bernaards (*student-lid*).

Ondersteuning

- Astrid Koster, secretaris
- Thomas de Bruijn, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator

Locatiebezoek (online)

29 september 2021

² European Credits

³ Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van de wo-master Educatieve Master Primair Onderwijs van de Erasmus Universiteit Rotterdam. De opleiding voldoet aan de drie standaarden van het NVAO-kader voor de beperkte toetsing. Daarnaast voldoet de EMPO-opleiding aan de eisen voor een studieduurverlenging naar 120 EC. Het is naar het oordeel van het panel onmogelijk om in een eenjarig programma (60 EC) zowel een volwaardig masterdiploma als een onderwijsbevoegdheid voor het primair onderwijs te behalen.

De EMPO-opleiding heeft een grote inhoudelijke meerwaarde ten opzichte van bestaande lerarenopleidingen. Het accent op en de expliciete keuze voor het pedagogische handelen in de grootstedelijke context is sterk en ambitieus. De opleiding heeft overtuigend aangetoond te kunnen voldoen aan zowel het masterniveau als de wettelijke bekwaamheidseisen voor een onderwijsbevoegdheid primair onderwijs. Het werkveld heeft een actieve rol gehad bij de totstandkoming van het beroepsbeeld en het formuleren van de praktijkgerichte beroepsrollen als beoogde leerresultaten. De opleiding sluit dan ook aan bij de eisen en de verwachtingen van het werkveld.

Vanuit de heldere visie van de opleiding is een samenhangend programma ontwikkeld dat consistent is met het eigenstandige beroepsbeeld van de opleiding en de inhoud van het toetsprogramma. De opleiding biedt een goede balans tussen theorie en praktijk. De opleiding kan de criteria voor evidence based handelen wel explicieter in de studiewijzer vermelden en daar ook studenten feedback op geven. Het uitvoeren van programmatisch toetsen is een uitdaging die de opleiding aankan, al is hier nog wel aanvullende training van de staf voor nodig op het gebied van feedback geven. De expliciete toetsing van de vakinhoud benodigd voor een leerkracht basisonderwijs is op advies van de examencommissie versterkt.

De doelgroep van de opleiding is divers en de opleiding maakt adequaat gebruik van de verschillen tussen studenten. De opleiding vraagt veel van studenten, waardoor de studeerbaarheid van het curriculum aandacht vraagt. Studenten worden in de opleiding en in de schoolpraktijk intensief begeleid: mentoren vormen de spil in de opleiding en zorgen op een goede manier voor de koppeling tussen theorie en praktijk. Docenten hebben voldoende gevarieerde expertise. De opleiding streeft ernaar docenten en mentoren door middel van een BKO+ goed voor te bereiden op het uitvoeren van de onderwijstaken in het curriculum.

De examencommissie is sterk betrokken geweest bij het ontwerp van de opleiding en zal actief het eindniveau van de opleiding bewaken. De geformuleerde rollen en indicatoren zijn een belangrijke basis voor een nog verder te ontwikkelen beoordelingsinstrument om te beoordelen of studenten ook de eindtermen voor het functioneren als leerkracht realiseren.

Standaard	Oordeel
1 Beoogde leerresultaten	voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	voldoet
3 Toetsing	voldoet
Eindoordeel	positief

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Profilering – Het profiel waarin de pedagogische opdracht in grootstedelijke context centraal staat, is sterk.
2. Programmatisch toetsen – De opleiding heeft het programmatisch toetsen goed uitgewerkt.
3. Ambitieuw – De doelstelling om in twee jaar studenten op te leiden met zowel een wo-masteropleiding als een onderwijsbevoegdheid voor het primair onderwijs getuigt van ambitie.
4. Begeleiding – Door intensieve begeleiding stimuleert de opleiding studenten in het leerproces.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Bekwaamheidseisen – Blijf als examencommissie monitoren of de landelijke bekwaamheidseisen ook in de toekomst nog voldoende terug te vinden zijn in de beroepsrollen en de beoogde leerresultaten.
2. BKO-certificering – Verhoog het percentage BKO-gecertificeerden in het niet-universitaire deel van het docententeam.
3. Studeerbaarheid – Volg de studeerbaarheid van het programma goed op.
4. Evidence informed handelen – Expliciteer in de studiewijzers de verwachtingen die de opleiding heeft van studenten op het gebied van evidence informed handelen, zodat ook duidelijk is op welke criteria feedback wordt gegeven.
5. Ontwikkelen BKO+ – Ontwikkel voor de start van de opleiding een BKO+, hetgeen inhoudt een training in feedback geven voor docenten en mentoren op een gecertificeerd competentieniveau.
6. Toelatingseisen modules – Formuleer vooraf heldere toelatingseisen per module, zodat de benodigde voorkennis beter geborgd wordt.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Profiel en het werkveld

De nieuwe wetenschappelijk georiënteerde masteropleiding Educatieve Master Primair Onderwijs (EMPO) leidt leraren primair onderwijs op die wetenschappelijk onderlegd zijn. Verder richt de opleiding zich op de sociaal-maatschappelijke uitdaging om onderwijs te verzorgen in de grootstedelijke context. De grootstedelijke omgeving is een setting waarin specifieke vaardigheden nodig zijn om in een superdiverse context te functioneren, zo stelt de opleiding. De grootstedelijke context vraagt van de leraar namelijk pedagogische handelingsexpertise en vaardigheden op het gebied van het creëren van relaties met leerlingen en het ontwerpen van een inclusieve en uitdagende leeromgeving. Het panel complimenteert de opleiding ermee dat de opleiding met dit beroepsbeeld een waardevolle toevoeging geeft aan het bestaande opleidingsaanbod. De meerwaarde is vooral zichtbaar door het accent op en de expliciete keuze voor het pedagogische handelen in de grootstedelijke context, de problemen die daar een rol spelen en het belang van de leraar en de pedagogische opdracht hierbij. Het panel noemt het profiel hierdoor sterk en ambitieus.

Het beroepsbeeld sluit duidelijk aan bij de behoefte in het werkveld. Het is geformuleerd in een serie gesprekken en bijeenkomsten met EUR-hoogleraren en -docenten, de aan NIVOZ verbonden hoogleraren en lectoren, leraren uit het basisonderwijs en lerarenopleiders. Het beroepsbeeld is leidend voor de ontwikkeling van de opleiding. Ook heeft het werkveld actieve inbreng gehad bij het vaststellen van de eindtermen. Het panel waardeert deze betrokkenheid. Hierdoor voldoet de opleiding qua inhoud, niveau en oriëntatie aan datgene wat in het werkveld gevraagd wordt van een afgestudeerde.

De opleiding heeft een werkveldcommissie opgericht waarin, naast Rotterdamse schoolbesturen ook de beroepsvereniging van academische leraren in het PO (de BAB) en Broedplaats 010 plaatsnemen. De leden van de werkveldadviescommissie kenmerken zich volgens het panel door inhoudelijke expertise en een sterke betrokkenheid.

Beoogde leerresultaten

Op basis van het beroepsbeeld heeft de opleiding als beoogde leerresultaten vier beroepsrollen geformuleerd: Pedagoog, Onderwijskundige & Didacticus, Strategisch partner en Onderzoeker. Door het gebruik van het Nederlands Kwalificatieraamwerk, niveau 7 voor een masteropleiding heeft de opleiding op de juiste wijze het masterniveau van de beroepsrollen aangetoond, waardoor de opleiding voldoet aan actuele, internationaal aanvaarde niveaubeschrijvingen en standaarden. Deze vier beroepsrollen zijn tevens adequaat vertaald in indicatoren die passen bij het masterniveau van de EMPO-opleiding.

In de beroepsrollen heeft de opleiding bovendien een duidelijke relatie gelegd met de wettelijke bekwaamheidseisen, waaraan moet worden voldaan voor het behalen van een

onderwijsbevoegdheid voor het primair onderwijs. De examencommissie zal bewaken dat de landelijke bekwaamheidseisen in de beroepsrollen terugkomen. De beroepsrollen en de indicatoren zijn hierdoor voldoende beroeps- en praktijkgericht. Het panel acht het sterk en ambitieus dat de opleiding zich zowel op het masterniveau als op een onderwijsbevoegdheid voor het primair onderwijs richt.

Conclusie

Alles overziend vindt het panel dat de opleiding een grote inhoudelijke meerwaarde heeft. Het accent op en de expliciete keuze voor het pedagogische handelen in de grootstedelijke context is sterk en ambitieus. Het werkveld heeft een sterke en actieve rol gehad bij de totstandkoming van het beroepsbeeld en het formuleren van de beroepsrollen als beoogde leerresultaten. De beoogde leerresultaten voldoen aan het academisch masterniveau. Ook zijn de wettelijke bekwaamheidseisen voor een onderwijsbevoegdheid primair onderwijs zichtbaar gedekt. Tot slot zijn de beoogde leerresultaten voldoende beroeps- en praktijkgericht.

6.2 **Standaard 2: Onderwijsleeromgeving**

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Opzet en inhoud van het programma

De EMPO-opleiding is een tweejarige (zie ook hoofdstuk 6.4) voltijdse opleiding op wo-masterniveau. Op basis van een aantal ontwerp- en didactische principes zijn de vier beroepsrollen (zie ook standaard 1) en de bijbehorende indicatoren geformuleerd. Het programma van de EMPO-opleiding is verdeeld over vier periodes per jaar. Elke periode beslaat één module die is opgebouwd uit een inhoudelijk deel, een praktijkdeel, een onderzoeksdeel en een pedagogische handelen (PH) deel. Deze delen worden geïntegreerd aangeboden.

In de PH-lijn staat het opbouwen van praktijkkennis en het betekenis geven aan praktijkervaring centraal. Deze pedagogische lijn bouwt op van reflectie onder leiding van een docent naar zelf steeds meer verantwoordelijkheid en leiding kunnen nemen. In de PH-lijn zou de relatie tussen theorie en interventies in de praktijk naar het oordeel van het panel nog sterker geëxpliciteerd kunnen worden.

In de drie domeinmodules leren studenten voldoende vakinhouden en vakdidactiek en leren ze de kerndoelen en wettelijke referentieniveaus op deze domeinen te realiseren. De vormgeving van het robuuste en uitdagende onderwijsprogramma is naar het oordeel van het panel goed doordacht en de opleiding werkt het beroepsbeeld consistent en congruent uit. De vier door de opleiding geformuleerde grote onderwijsvraagstukken en de drie kerndomeinen van het primair onderwijs (Taal, Rekenen en Mens & Wereld) komen adequaat aan bod in verschillende modules en in een serie masterclasses.

Het wetenschappelijk masterniveau van de EMPO-opleiding komt op verschillende manieren tot uiting: zo leren studenten wetenschappelijke bronnen te gebruiken in hun functioneren en

kunnen zij wetenschappelijk onderzoek verrichten. De beoogde inhoud en het niveau van de samenhangende modules zijn adequaat en waarborgen dat afgestudeerden zowel voldoen aan de beoogde leerresultaten op masterniveau als aan de wettelijke bekwaamheidseisen. De modules bieden studenten hiervoor de nodige kennis, vaardigheden, ervaring en beroepshouding aan en bereiden hen goed voor om op masterniveau als leerkracht primair onderwijs te functioneren.

Het curriculum vormt een goede balans tussen theorie en de praktijk. Naast de theoretische vakken leren studenten gedurende de hele opleiding twee dagen per week in de praktijk van het primair onderwijs: het praktijkleren. Het panel constateert dat dit praktijkleren meer behelst dan stagelopen en meent dat de beroepsgerichte oriëntatie van de opleiding hierdoor duidelijk zichtbaar is in het programma. De praktijklijn loopt synchroon aan de opbouw van de theoretische inhoud. In de praktijklijn is een toenemende complexiteit en verantwoordelijkheid het uitgangspunt, en worden studenten adequaat begeleid door masteropgeleide schoolbegeleiders bij de stapsgewijze ontwikkeling. In de laatste fase van de praktijklijn wordt het metaniveau ontwikkeld door te kijken naar de context van de klas en school. Studenten maken tijdens de opleiding kennis met minimaal twee verschillende scholen en worden zoveel mogelijk in kleine groepen op praktijkscholen ingedeeld, zodat studenten van elkaar kunnen leren.

Het doel van de onderzoekslijn is om het handelen van de leraar in de praktijk van de klas en de school te ondersteunen. Studenten leren verschillende wetenschappelijke methodes en leren de verschillende stappen in de cyclus van praktijkgericht academisch onderzoek. De onderzoekslijn wordt afgesloten met een scriptie. Praktijkgericht academisch onderzoek is volgens het panel goed in het programma verweven. De inhoud van onderzoek is naar het oordeel van het panel wel vooral gericht op het toepassen van kwalitatief onderzoek in de praktijk en minder op evidence based handelen in de praktijk van het primair onderwijs. Het panel adviseert het functioneren van de leerkracht vanuit het perspectief van evidence based handelen te versterken. Het panel vraagt de opleiding ook om in de studiewijzer explicieter te zijn over de wijze waarop van studenten evidence based handelen wordt verwacht en op welke elementen feedback wordt gegeven.

De onderwijsvormen sluiten goed aan bij de onderwijsopzet. Het studiemateriaal dat het panel heeft ingezien, kenmerkt zich door een adequaat niveau met zeer diverse titels. De opleiding biedt voldoende ruimte voor differentiatie naar voorkeuren van studenten. De opleiding creëert, mede door de samenhang, een intensieve leeromgeving.

Docenten

De staf van de EMPO-opleiding bestaat uit een evenwichtige combinatie van expertises die zowel het masterniveau als de onderwijsexpertise in het primair onderwijs omvatten. De EUR brengt wetenschappelijke expertise in, NIVOZ brengt expertise in op het vlak van pedagogisch handelen en kennis van de dagelijkse praktijk van het primair onderwijs, schoolontwikkeling en de professionalisering van docenten in het primair onderwijs. De betrokken hoogleraren en universitair docenten zijn gepromoveerd en zijn primair verantwoordelijk voor de wetenschappelijke inhoud en kwaliteit van de opleiding. Van de universitaire docenten heeft een deel bovendien een lesbevoegdheid voor het primair onderwijs. Verder bestaat het team ook uit docenten met expertise in het opleiden van leraren voor de praktijk. In de schoolpraktijk werken begeleiders die niet gepromoveerd zijn.

Eindopdrachten worden echter begeleid door de docenten die de modules en onderzoeksvakken hebben verzorgd, en die zijn allemaal gepromoveerd. Het panel vindt dit positief en vindt dat het gedreven en enthousiaste team als geheel zowel inhoudelijke wetenschappelijke expertise op het gebied van de onderwijswetenschappen heeft, als praktijkervaring als leerkracht primair onderwijs.

Vrijwel alle hoogleraren en docenten hebben de beschikking over een BKO-certificering en een aantal van hen hebben ook een SKO en BKE of SKE. Het panel heeft tijdens de visitatie met instemming geconstateerd dat de opleiding vanuit het professioneel ontwikkelingsplan werkt aan het sterk ophogen van het nu nog lage percentage (52%) BKO-gecertificeerden in het gehele docententeam. Het team heeft voldoende expertise op het gebied van begeleiding, toetsing (door de BKE-certificering), didactiek en onderzoeksvaardigheden. De opleiding gaat een Partnerschap Samen Opleiden inrichten. Ook heeft de opleiding financiële middelen om studenten na afstuderen te begeleiden. Het panel waardeert dit.

De opleiding hanteert het professionaliseringbeleid van de faculteit ESSB op het gebied van onderwijs. Het panel vindt dat de opleiding serieus omgaat met de professionalisering van docenten. De opleiding heeft tevens een scherp beeld van het opleiden van studenten en de benodigde expertise in het team om dat te bereiken. Dit maakt dat de opleiding snel de koers kan bijsturen. Het panel vindt dit positief. De opleiding beschikt over een helder beeld van de hoge eisen die aan het docententeam en vooral de mentoren worden gesteld. Op advies van de examencommissie neemt de opleiding zich voor om een gecertificeerde training, te beschouwen als een BKO+, voor docenten aan te bieden en deze ook regelmatig te herhalen. Dit betreft een training in feedback geven als onderdeel van programmatisch toetsen. Docenten en mentoren zijn hier nog niet specifiek voor toegerust, maar het panel heeft vertrouwen in het voornemen tot deze training en in het vermogen van docenten om zich de benodigde competenties tijdig eigen te maken. Op termijn streeft de opleiding er bovendien naar dat een derde van de docenten die de modules verzorgen een VELON-registratie behaalt. Het panel onderschrijft deze voornemens.

Instroom en begeleiding

De doelgroep van de EMPO-opleiding bestaat uit studenten die graag leraar primair onderwijs willen worden en beschikken over een wo-bachelordiploma van een van de opleidingen binnen de sociale wetenschappen. Het panel constateert dat de opleiding passende instroomeisen hanteert en dat de instroom zorgt voor een waardevolle differentiatie waardoor studenten kunnen leren van elkaar.

De opleiding maakt per module een oplegger waarin de benodigde voorkennis en bijbehorende bronnen worden beschreven. Studenten maken bij aanvang van de module zelf een inschatting van hun voorkennis, overleggen met een docent en bereiden zich indien nodig extra voor. Studenten van andere opleidingen kunnen na het volgen van een educatieve minor instromen. Het panel heeft geconstateerd dat deze minor nog niet operationeel is. Het panel vindt dat de wijze waarop de opleiding met de benodigde voorkennis omgaat nogal vrijblijvend is, omdat deze niet van tevoren is vastgelegd, maar in overleg met de docent wordt vastgesteld. Hoewel door het overleg met de docent de kwaliteit min of meer bewaakt wordt, kan de opleiding de borging van de benodigde voorkennis verder verbeteren door helderdere toelatingseisen per module te formuleren.

De opleiding kent een ruime hoeveelheid begeleidingsmomenten. Het panel is van oordeel dat de opleiding de begeleiding in alle fasen van de opleiding adequaat heeft vormgegeven. Deze vormgeving past bij de didactische visie. Ook de uitvoering van de begeleiding voldoet aan de eisen. Elke student krijgt een EMPO-mentor toegewezen, waarmee de student de feedback bespreekt (zie ook standaard 3). Mentoren vormen een spil in de opleiding en zorgen voor een adequate koppeling tussen theorie en praktijk. Zij kunnen de voortgang van studenten goed monitoren en de ontwikkeling van studenten goed bijsturen. Tijdens het praktijkleren worden studenten begeleid in een team van een schoolmentor, een schoolopleider en een instituutsopleider. Dit team met studenten en opleiders is een leergemeenschap. Een studieadviseur is beschikbaar als studenten aanvullende begeleiding nodig hebben. De opleiding heeft heldere kwaliteitszorg-mechanismen die de kwaliteit van de feedback door de begeleiders in voldoende mate monitoren. Zo gaat de opleiding gebruikmaken van de expertise van VELON en van verlengde scholing. Van de vaardigheden van begeleiders wordt veel gevraagd. Het panel heeft met instemming vastgesteld dat de opleiding ook voor de groep EMPO-mentoren (instituutsopleider) een BKO+ aan zal bieden om ook bij hen een gecertificeerd competentieniveau voor het geven van feedback te bereiken. Het panel vindt het van belang dat de opleiding deze aanvullende scholing voor de start van de opleiding al is begonnen.

Voorzieningen en informatievoorziening

De opleiding is een maatschappelijk betrokken leergemeenschap waar docenten en studenten samen aan deelnemen. Daarom kiest de opleiding ook voor een locatie in Rotterdam Zuid. Het panel noemt dit een passende keuze. Indien schoolspecifieke voorzieningen niet bij de opleiding aanwezig zijn, zijn deze via de scholen beschikbaar. Het panel is van oordeel dat de huisvesting, de studiefaciliteiten en de geschiktheid van de onderwijsruimten, werkplekken en de digitale leeromgeving voor de opleiding toereikend zijn.

Het panel stelt tevreden vast dat de opleiding potentiële studenten adequaat voorlicht over de zwaarte en de verwachtingen van de opleiding. Ondanks de intensiteit heeft het panel de indruk dat de opleiding studeerbaar zal zijn voor ingestroomde studenten. Het panel vraagt wel aandacht voor het opvolgen van de studeerbaarheid door te kijken of het principe van zelfsturing efficiënt wordt ingevuld.

Conclusie

Het panel vindt dat de opleiding een samenhangend programma heeft ontwikkeld dat consistent is met het eigenstandige beroepsbeeld van de opleiding en voldoet aan de eisen en verwachtingen van het werkveld. De opleiding biedt een goede balans tussen theorie en praktijk en de begeleiding is goed ontworpen, is intensief en wordt goed uitgevoerd. Docenten beschikken over ruime en gevarieerde expertise. De opleiding neemt de professionalisering van docenten serieus. Voor docenten en mentoren gaat de opleiding een aanvullende BKO+-cursus aanbieden, waarin het doel is een gecertificeerd competentieniveau voor het geven van feedback te bereiken. Het panel vindt het van belang dat de opleiding deze aanvullende scholing voor de start van de opleiding al is begonnen.

6.3 **Standaard 3: Toetsing**

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet.

Bevindingen en overwegingen

Toetsprogramma

De opleiding beschikt over een Toetsbeleid dat geschreven is op het niveau van de faculteit ESSB. Daarnaast is er een opleidingsspecifiek Toetsplan opgesteld, waarin het toetsprogramma en het toetsproces gedetailleerd zijn beschreven. Het toetsprogramma beoogt het leren van studenten door middel van programmatisch toetsen integraal te stimuleren en hen zo nodig bij te sturen in de ontwikkeling tot wetenschappelijk gevormde leerkracht in het primair onderwijs. Informatie over de leerdoelen en de opdrachten van elke module is terug te vinden in de modulehandleiding op Canvas. Hierdoor is voor het panel voldoende helder geworden hoe de opleiding het programmatisch toetsen uitwerkt.

Het panel is van oordeel dat de opleiding beschikt over een goed uitgewerkt toetsprogramma dat aansluit bij de toetsvisie van de opleiding. De opleiding is met de examencommissie in gesprek geweest hierover. De examencommissie heeft in korte tijd het toetsprogramma geanalyseerd en adviezen uitgebracht, die de opleiding ook heeft opgevolgd. Zo is de onafhankelijkheid van de toetsing beter uitgewerkt door het summatieve beoordeling uit te laten voeren door minimaal twee personen. Ook de rollen van betrokkenen bij de toetsing zijn beter uitgewerkt. De inmiddels al geformuleerde rollen en indicatoren zijn een belangrijke basis voor een nog te ontwikkelen instrument om te beoordelen of studenten ook de eindtermen voor het functioneren als leerkracht hebben gerealiseerd.

Het panel stelt vast dat de toetsing aansluit op de beoogde leerresultaten. Het portfolio is opgebouwd rondom de beoogde leerresultaten en is gericht op het bewijzen van voortgang op deze punten. In het informatiedossier beschrijft de opleiding op welke wijze de indicatoren in de opleiding worden getoetst. Studenten zullen schriftelijk en/of mondeling geïntegreerd rapporteren over de relatie tussen de inhoud, het onderzoek, de praktijk en hun pedagogisch handelen.

Toetsing en beoordeling

De opleiding heeft gekozen voor programmatisch toetsen en heeft dit goed uitgewerkt en geïmplementeerd. Het panel acht de uitvoering van het programmatisch toetsing uitdagend. In het programmatisch toetsen verzamelen studenten 'datapunten' en toetst de opleiding deze punten elke periode aan criteria. Datapunten worden door de opleiding gedefinieerd als 'bewust gekozen betekenisvolle activiteiten, die sturing kunnen geven aan het leerproces en inzicht kunnen geven in de ontwikkeling van de student'. Naast verplichte datapunten kunnen studenten ook zelf datapunten aandragen. De datapunten vormen tezamen het portfolio van de student. Studenten zullen gedurende de opleiding werken aan een portfolio, dat verschillende, gevarieerde datapunten zal bevatten. In het portfolio neemt de student ook minimaal één datapunt op dat is gericht op een integratie van de verschillende leerlijnen binnen de context van het modulethema. Alle datapunten gezamenlijk leveren informatie op over de student. Individuele datapunten kunnen niet worden herkanst. De datapunten in het portfolio worden gescand op plagiaat.

De beoordelingscriteria van de toetsen sluiten zichtbaar aan op de beroepsrollen en de indicatoren. Hiermee leren studenten adequaat werken als leerkracht met een wetenschappelijke achtergrond op masterniveau. De opleiding moedigt het juiste leergedrag bij studenten aan door het geven van betekenisvolle feedback. Deze feedback wordt niet gegeven in vorm van een cijfer, maar is inhoudelijk en gericht op de voortgang binnen de gestelde indicatoren.

Aan het eind van een tienweekse module is er een feedbackgesprek tussen student, schoolmentor, schoolopleider en instituutopleider waarin de ontwikkeling van de student wordt besproken. De rapportage die de student maakt van de feedback en deze gesprekken zal worden opgenomen in het portfolio. Ook criteria over toepassing van theorie in de praktijk zijn hieraan gekoppeld. De feedback wordt gegeven aan de hand van vooraf opgestelde criteria.

Aan het eind van elk collegejaar neemt een commissie van examinatoren intersubjectief, op basis van de combinatie van alle datapunten van het collegejaar, een integrale beslissing over de prestaties van studenten. De vier beroepsrollen en de indicatoren fungeren dan als uitgangspunt. Tijdens het collegejaar ontvangen studenten minimaal tweemaal per moduleperiode feedback op de datapunten in hun portfolio. Studenten ontvangen deze feedback schriftelijk of mondeling van de docent. Aan het eind van ieder collegejaar is er een mogelijkheid tot remediëring van een of meer onderdelen van het jaar.

Het panel concludeert op basis van de gesprekken en op basis van het bestuderen van een aantal toetsen en beoordelingscriteria dat de kwaliteit van de toetsing en het datapuntensysteem voldoende is. Het panel stelt tevens vast dat de ontwikkelgerichte toetsen een opbouw in complexiteit en beheersingsniveau laten zien en dat een oordeel over de prestaties van studenten in voldoende mate aan hen worden teruggekoppeld: het panel acht de monitoring en feedback intensief. Het panel adviseert wel om in de formulieren de voortgang van studenten gedurende de opleiding beter te expliciteren. Het panel is van oordeel dat de opleiding zorgt voor een veilig leerklimaat waarin studenten ook fouten mogen maken.

Afstuderen

De afstudeeropdracht van de opleiding bestaat uit het handelen op het niveau van startbekwaam leraar primair onderwijs en het adequaat voltooien van de masterscriptie. Het eerste betekent dat studenten om af te studeren startbekwaam moeten zijn op de vier beroepsrollen en de bijbehorende indicatoren. Dit beoordeelt de opleiding aan de hand van de datapunten in het portfolio. Daarnaast is de scriptie onderdeel van het afstuderen. Naast de eigen begeleider van de masterscriptie wordt er onafhankelijke feedback gegeven op zowel het onderzoeksvoorstel als de masterscriptie door een tweede beoordelaar. Dit gebeurt aan de hand van de specifieke criteria op het beoordelingsformulier, dat vergelijkbaar is met het formulier dat voor de Master Onderwijswetenschappen gebruikt wordt. Ook heeft de opleiding op de formulieren ruimte voor feedback opgenomen. Een commissie van examinatoren beslist na afronding van de laatste module, de laatste activiteiten in de praktijk en de masterscriptie of de student startbekwaam is als academische georiënteerde leerkracht. Het afstuderen is volgens de commissie adequaat opgezet en is passend voor het masterniveau.

Kwaliteitsborging van toetsing

De kwaliteit van toetsing wordt geborgd door het omvangrijke aantal datapunten en het vierogenprincipe. Het panel stelt vast dat de opleiding goede maatregelen treft om de kwaliteit van de toetsing te borgen. De staf wordt geprofessionaliseerd op het gebied van betrouwbaarheid en validiteit van de toetsing, het geven van feedback, en ook beoordelingen worden onderling gekalibreerd. Dit noemt het panel positief.

De examencommissie is ingericht op facultair niveau en bestaat nu uit een voorzitter, een vicevoorzitter, vier leden van elk van de vier ESSB-disciplines, een psychometrisch toetsexpert, een onderwijskundig (toetsdeskundig) adviseur en een extern lid. De examencommissie ziet toe op de kwaliteit van het toetsbeleid, het toetsprogramma, de praktijkbeoordeling en de beoordeling van losse datapunten en scripties. Ook de beoordelingsformulieren en de eindwerken worden door de examencommissie gecontroleerd. De examencommissie heeft de vereiste deskundigheid en neemt haar taak om de kwaliteit van toetsen en tentamens te borgen in de ogen van het panel serieus. Het panel verwacht dat zij zich een eigenstandig en kritisch oordeel zal weten te vormen over de toetsing en het beoogde eindniveau van de opleiding. Deze commissie heeft in de ogen van het panel een professionaliseringsslag gemaakt. Het panel geeft de examencommissie nog mee dat zij zich bewust moet zijn van de taak om steeds te blijven verifiëren of in het toetsprogramma niet alleen de mastereisen maar ook de wettelijke bekwaamheidseisen voldoende gedekt worden.

Conclusie

Het toetsprogramma is in orde en de toetsing sluit aan op de beoogde leerresultaten. Het programmatisch toetsen is uitdagend, maar de opleiding heeft dit goed uitgewerkt. Het panel heeft er vertrouwen in dat de examencommissie de kwaliteit van toetsing en het eindniveau van de opleiding actief zal bewaken. Het panel wijst nog wel op de verantwoordelijkheid van de examencommissie ten aanzien van het toetsprogramma op de wettelijke bekwaamheidseisen.

6.4 Beoordeling studieduurverlenging

Studenten van de nieuwe EMPO-opleiding volgen een tweejarig masterprogramma van 120 EC. De opleiding heeft tijdens de visitatie beargumenteerd waarom de reguliere eenjarige duur (60 EC) van een masterprogramma verlengd is met een jaar tot een tweejarig programma van 120 EC. In de ogen van de opleiding is het niet haalbaar om in één jaar zowel aan alle eisen voor het masterniveau te voldoen als een volledige onderwijsbevoegdheid voor het primair onderwijs te behalen. Hiervoor is het noodzakelijk een omvangrijk deel praktijkleren in de opleiding op te nemen. Ook het panel acht het onmogelijk om in één jaar alle beoogde leerresultaten te realiseren. Het panel stemt dan ook in met de studieduurverlenging tot 120 EC.

6.5 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Master of Science. Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: onderwijs.

Afkortingen

Ba	bachelor
BAB	Beroepsvereniging voor Academics in het Basisonderwijs
BKO	Basiskwalificatie Onderwijs
CROHO	Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs
DLO	Digitale Leeromgeving
EC	European Credits (studiepunten)
ELO	Elektronische Leeromgeving
EMPO	Educatieve Master Primair Onderwijs
ESSB	Erasmus School of Social and Behavioural Sciences
hbo	hoger beroepsonderwijs
ma	master
NIVOZ	Nederlands Instituut voor Onderwijs en Opvoedingszaken
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	onderwijs- en examenregeling
TNO	Toets nieuwe opleiding
VELON	Vereniging van Lerarenopleiders in Nederland
WHW	Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek
wo	wetenschappelijk onderwijs

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de beperkte toetsing van de nieuwe opleiding wo-master Educatieve Master Primair Onderwijs van de Erasmus Universiteit Rotterdam

Aanvraagnummers: AV-1085

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvaio.net
www.nvaio.net